

BALATONMELLEKI LAP

TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN KÖZLÖNY.

Megjelen minden csütörtökön szükséghez képest többször is.

Előfizetési ár:

Egész evre 4 frt.
Fél evre 2 frt.
Negyed evre 1 frt.

Egy szám ára 10 kr.

Egy petit sor a nyiltérben 20 kr.

Laptulajdonos

és felelős szerkesztő:

Dr. Mányoky Gyula.**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**

Tapolcza Főter Csébi ház.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények, az előfizetési pénzek, hirdetések és nyiltérek. Bérmentetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A vasut.

Ma a Balatonmellék legfontosabb és legaltalanosabb érdekü kérdése és ügye: a keszthely-tapolczi vasut. És kell is hogy az legyen, mert e vasut az első s hozzá hatalmas lépés volna arra, hogy a zalai Balatonvidéke megnyíljon a nagy világnak. Egész sora a fürdőknek s a nyaralóknak — és minden hozzájuk vezető modern és olcsó közlekedés. Le kell szállani Veszprém-ben vagy Tapolczán — és gyí te fakó Füredre, Badacsonyba. Egyszer megteszi a hypercivilizált, a pénzéért majd minden kényelemhez szokott nagyvárosi, — de többé — alig. Pedig a Balaton e legszebb és legegészségesebb részének jövője a nagy arányú idegen forgalomban van.

A keszthely-tapolczi vasut ügyében a tapolczi és a keszthelyi értekezések s baráti ölekezések óta — a kedélyeken meglehetősen nagy adag optimizmus uralkodik. Ez annyit, emez ennyit, — Keszthely amennyit. Megvan minden. Tessék beszállani.

Mi nem osztozunk a vérmes reményekben és nem helyeseljük ezt az optimizmust. Egyáltalán ez sohasem tanácsos. A jó mindig jökor jön, — a nem vart rossz megérkezése ellenben — mindent elrontható.

Optimistikus telfogás például az is, hogy Keszthely ezrekkel fog hozzájárulni e vasut kiépítéséhez. E város anyagi támogatására számítani aligha lehet: Keszthely azon helyzetben van, mint a kérők által ostromlott leány, akinek nem okoz gondot a hozománykérdés. Vagy egyik, vagy másik — de a parthie meg lesz.

Kétségtelen, hogy ez a felfogás helytelen. Mert nem mindegy hogy kivel, — hanem megfontolandó, hogy melyiknél több az előny. És itt nem az egyesek érdeke vagy érzelme a döntő tényező, — hanem mint minden közdolognál a nagy közönség érdeke kell, hogy legyen az irányadó. Az ellenkező a vezetőkben való hitet és bizalmat — ingatja meg.

Az előny, a haszon tekintetében az érdek a tapolczi összeköttetés mellett

van! Ez elvitázhatlan. Két kereskedő városnak direkt összeköttetése egymással — úgy egyikre, mint a másikra bányára több torgalommal és előnnyel jár, mintha a kapocs egyik tagja csak egyszerű nyerstermelő. Tapolcza élénk borkereskedő város. E tekintetben központja az egész zalai Balatonvidéknek. Ezzel szemben »mindegy«-ről beszélni, — önámítás.

De továbbá: aki ismeri Tapolczát, tudja, hogy mily elterjedt szokas itt a nyaralás, a fürdőzés; és mily elmaradhatatlanok a nyári vasárnapi kirándulások a Balatonra. Ha volna Keszthelylyel gyors és olcsó összeköttetés, Tapolcza városias eleme, — bizonyára oda iparkodnék és ott hagyna pénzt, ahol nemcsak üdülést, de kívánsága és kedve szerint való szórakozást is lelne. Ezekről lehet beszélni! Mert Keszthely egyes ipar és üzletágakban a fejlődés magasabb fokán áll — s így, míg utol nem éretnek, — Tapolczáról és vidékéről most a budapesti és bécsi szállítóknek kiadott összegek nagy része is Keszthelynek venné utját.

TAPOLCZA

Szabó Pista.

(Népballada a Balaton-tajról.)

Isten kendnek Varga bátyám jó napot!
Fogadj Isten Pista öcsém! — mi hozott?
»Hozott engem a szivbeli jó remény;
Szép Linája kezét kéri jöttem én.«

Kár volt öcsém azért ide fáradni;
Kár is volna néked azért bankódni!
Lányom kezét nemzetes ur kerette,
Farsang hetén négy lovon jön érette.

»Ej jó bátyám, nem mind arany a fényes,
Üveg hintó uem illik a szegényhez.
Arany, ezüst a szemet elvakítja,
Selyem, bársony a testet elpuhítja.«

Ha puhítja, puhább lesz a párnája;
Későn korán lefekhetik reája!
»Betegség az annak aki nem szokta,
»Azért van az orvos, hogy meggyógyítsa.«

»Bátyám bátyám tekintsen kend Istenre
Ne oljón meg két hü szivet egyszerre!
Nalam se' lát szükseget a leánya;
Tejbe, vajba fűröstöm meg napjába.«

»Ha dolgozik, jó kedvéből teszi azt;
Nem hali tölem soha egy rossz szót, panaszt,
Keblem lesz a megpihenő tanyája;
Szerelmem lesz életadó istápjá.«

Szabó Pista két térdre is borulna,
Kerő szaván a kő is megindulna.
Varga János nem hajt csak a szavára;
Tekintetes asszony lesz a leánya!

»Isten áldja hát a kendtek jószágát!
Soha bú ne érje haza tájekát!
Ha meghalok, az lesz irva fej fámra;
Varga János, te vitted a sirjába.«

* * *

»Isten áldja szivem Linám! mit mivel?
Rózsaimat öntözgetem friss vízzel.«
»Öntözd, öntözd rózsák legszebb rózsája,
Egyet aztan tüzz majd szivem tájára.«

»Százat tűzők drága Pistám mellere;
Ezret adok, edes csókot melleje.«
»Hejh, mit ér a nyiló rózsá keblemen,
Ha Linámát melleje nem tüzhetem.«

»Verje meg az Isten azt a rossz szülét,
A ki pénzert adja el a gyermeket!
»Nem ad engem ha a szivem megreped,
Ha nem leszek boldog massal csak veled.«

»Boldog velem, majd az egben ott lehetsz...
Adj egy csókot bucsuzóban ha szeretsz.«
»Adok százat, ha visszajössz ezeret,
Soha en már! — Jo lany az ég veled!«

Pistám lelkem miért hagysz ilyen arvara.
»Jönnek erted négy lovon nem sokara.«
»Elmaradhat a lova is, maga is;
Tied leszek en ha elve nem, halva is!«

* * *

Az apáthi szépen szöllő harangok,
Azt sem tudják ki legyen a hallotjok.
Megy a hire: Szabó Pista a halott
Szemfedőt rá Bükkös arnya borított.

Keszthely passivitása tehát — egész talány. Keszthely művelt és értelmes polgársága bizonyára a maga lábán áll — és nem járszalagon vezetetik. És a város nemes grófja, aki a közel múltban is oly kiváló példáját adta az egyéni érzelmek háttérbe szorításának az általános érdek előtt, — amidőn az ő legszűkebb hazájáról és azon viz partjainak érdekeiről van szó, amelynek köszönheti Keszthely szép jelenét és várja még szebb jövőjét: — a részleges előnyöket szintén nem helyezi fölé az általános érdekeknek: Keszthely és a magyar tenger zalaí része érdekeinek. — Eppen ezért a végrehajtó bizottságnak újabb és bensőbb érintkezésbe kellene lépni ugy Keszthely városával, miként a grófi uodalommal és annak fejével, hogy szűnjék meg az eddig észlelt közöny és passivitas.

(a.)

A polgári iskola.

A tapolczai polgári iskola ügyében népes értekezlet volt folyó hó 2-án a városház nagytermében. És ha nem a rendőri tetszésre bízik, hogy ki legyen meghívva, hanem falragaszok útján értesítik a közönséget — és ha nem csak pár nappal az értekezlet előtt bocsátatik ki a meghívás, hanem legalább egy héttel előbb, hogy arról a helyi sajtó is tudomást vehetett volna, — az értekezlet bizonyára sokkal népesebb, sokkal látogatottabb lesz. — Nem is értjük, hogy miért kell nekünk mindenben a kezdetleges utakon járnunk. Mikor a nagy közönséghez fordulunk akkor is kerüljük a nyilvánosságot és annak modern és hatékony eszközeit: a plakátírozást és a hírlapi közzétételt.

Az értekezletre mintegy hetvenen-nyolcvanan jelentek meg. Elnökül dr. Löwensohn Mór városi orvos, jegyzőkönyvvezetőül pedig Técs Károly takarékpénztári főkönyvelő választott.

Jelen voltak a többek közt: Redl Gusztáv, Szita Elek, Dávid János, Poilák József, Steiner Lipót, Löwy B. Árvay Lajos, Gouth Soma, Weiler Ignác, Csendes József, Kohn Izidor, Ifj. Lessner József, Schwarcz Hermann, Polgár Béla, ifj. Lessner Mór, Schwarcz Samu, Glázer Sándor, Vastagh Pál, Vastagh János,

Piros rózsá van tűzve a mellére.

Piros vere csordogál le melléje.
Varga Lina szivszakadva siratja,
Apja, anyja de hiába jajgatja.

*

Lányok, lányok hejh apáthi leányok!
Ne vegyetek fekete gyaszt reátok:
Öltözzetek tiszta hőszin fehérbe,
Ugy menjete Varga Lina elébe.

Jaj de bus a »Szecska malom« nem örülhet,
Halva fekszik a gazdája szegénynek.
Piros buza a garatján le sem jart,
Temetik a legszebb legényt legszebb lányt.

Az apáthi szép akácis temető,
Abban fekszik egy pár igaz szerető.
Fej fájukra csak az vagyon fölírva
Hú szerelem vitte őket egy sirba.

Csobánczi.

Der János, Tibola József, Hirsch Lipót, Grósz Lipót, Szollar József, Sebestyén Gyula, Krausz Miksa, Kohn József, Korpits László, Vörös István, Kovács János, Tóke József, Lenard Mihály, Róka Ferencz, Keller Pál, Der István, Hobok István, Der Pál. És még számosan, akiket azonban — a tanácskozás kezdetét véve, — följegyezni időnk már nem volt.

E részleges névsorból is látható, hogy az értekezleten tarsadalmunk mindegyik osztálya képviselve volt. És jól eső örömmel néztük iparos és földműves polgártársaink érdeklődését a nemes ügy iránt. Ezzel szemben annál kirívóbb volt a lateiner-elem gyér képviselete. Pedig annak kellene a jó példával előljárnia.

Dr. Löwensohn az értekezletet megnyitó beszédeben utalt a tapolczai polgári iskola ügyének három év óta húzódo voltára, annak szükségességére, előadta, hogy e tárgyban egy szűkebb értekezlet volt, hogy annak megállapodására és a közvélemény jogosult sürgetésére lett egybehíva ez az általános értekezlet és hogy ideje volna magának a társadalomnak venni kezébe az ügyet és küldöttséget meneszteni a közoktatási miniszterhez tolmácsolni annak a város s az egész járás óhaját, e nagy és teljesen magyar vidék felsőbb oktatási ügyének hiányos voltát és a közóhaját, hogy alakítsanak át a felsőbb népiskola polgári iskolává.

Dr. Löwensohn előterjesztése általános tetszéssel fogadtatott utánna David János szólalt föl és a közoktatási miniszterhez deputatio küldésért szűkegtelienek tartá, mert neki megye illetékes első helyen mondva lett, hogy a polgári iskola felállítani fog. (De mikor? A szerk.)

Számosan szólottak ezután a tárgyhoz. És egyesek egész az emelyegésig hyperloyalis hangon. Amire szükség korántsem volt. A hatóságok és azok fejei jóindulatában senkizem ketelkedik, — azonban miniszter-változás történt és nyílt titok, mikép az új közoktatásiügyi miniszter nem valami nagy barátja a polgári iskolának. Azután meg, — mikor csak társadalmi s közvetlenül nem egyszersmind állami kérdésről van szó: — az illető társadalom mindig jól és helyesen teszi, ha szavát hallatja, ha ő is hangot ad, amint hogy életjeit adott magáról Keszthely Zala-Egerszeg és legutóbb Sümeg, pedig mindharmat támogattak, a megye legfőbb tényezői.

A diskussiónak az lett a vége, hogy az értekezlet egy deputatio küldésért határozta el Svastits Benő felkérőndő őt: az iskola ügye iránt a további érdeklődésre, a támogatásra, a miniszternél az intervencióra — és bejelentendő, hogy Tapolcza város közönsége a miniszterhez egy deputatiót meneszt a változott viszonyok következtében.

A küldöttség sok vonogatas után a következőleg választott és alakult meg: dr. Löwensohn Mór, dr. Mányoky Gyula, Szita Elek és Steiner Lipót.

Azzal az impressióval távoztunk, hogy meglátszik, mikép csak néhány év óta vagyunk összekötve a nagy világgal. Komáromig meg sem állunk ha idegen helyről, fényes parkettről, előkelő emberekről, kemény gallerról és kalapról, meg császárkabatról és fekete nyakkendőről van szó. — Meghajlásunkat persze — a kivételnek.

A küldöttséget a főispán a napokban fogadja. Dr. Löwensohn egy újabb értekezletet fog egybehívni, amelyen mint a küldöttség vezetője annak eljárásáról beszámol s a melyen lesz a miniszteri deputatio megválasztandó.

Ipartestületi közgyűlés.

A tapolczai ipartestület folyó hó 4-én tartotta 1895. évi rendes közgyűlését a városház nagy termében. A gyűlés oly népes és látogatott volt, mint megalakulása óta egyetlen alkalommal sem. — Moyzer Ferencz távollétében a gyűlésen Heimler Miksa előjárósági tag elnökölt. — A névsor-fölolvasás után kitént, hogy 187 ipartestületi tagból 97-en vannak jelen — hogy ennél fogva a gyűlés határozatképes, — amire az elnök a gyűlést megnyitotta.

Sebestyén Gábor jegyző terjeszti elő ezután jelentését a testület múlt évi működéséről, ami tudomásul vétetett.

A jövő évi költségvetés tárgyában az előjáróság nem lépett kész tervvel és javaslattal a közgyűlés elé. Ez élénk visszatetszést szült s dr. Mányoky Gyula iparhatósági biztos is helytelenítette az inkorrekt eljárást. A közgyűlés ezután megállapította a jövő évi költségvetést és a bevételt 393 frt. 95 krban a kiadásokat pedig 380 frtban irányozta elő.

A tagsági díj a folyó évre is 1 frt 20 krban állapított meg. — A számadásokat, a melyek szerint a bevétel 577 frt. 06 kr. volt, a kiadás pedig 511 frt. 51 kr., a közgyűlés jóváhagyta és Barabás Gyula pénztárnoknak a fölmentést megadta. Az egyesület vagyona 1441 frt 16 kr. Ebből a Balatonmelléki Takarékpénztárban elhelyezve van — 734 frt. 55 kr., készpénzkészlet 26 frt. 55 kr., a testület hivatalos helyiségének felszerelése 124 frt. — tagdíjhátralék: 566 frt. 40 kr. Ami horribilis összeg. Ez a dolog már végre valahára csakugyan rendezendő volna. A közgyűlés ezen elodázhatlan feladat megoldását az előjáróságra bízta.

A gyűlés elnöke ezután bejelenté, hogy Moyzer Ferencz a testületnek megalakulása óta folyton elnöke — ezen állásáról már az évfolyamán lemondott s azt többé elfogadni egyáltalán nem hajlandó, hogy ennél fogva egy előértekezlet tartatott a mely az elnöki állásra őt, továbbá Szabó Józsefet és Csuba Istvánt kandidálva és egyuttal tizenhárom írásbelileg az elnöki állásra a választást titkos szavazás útján kéri megejtetni. A közgyűlés Moyzer Ferencz lemondását sajnálattal vette tudomásul — neki az egyesület iránti odaadásaért és elnöki ténykedéseért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott és elhatározta hogy erről a kivonatot egy küldöttség adja át a volt elnöknek és az szóval is fejezze ki az egyesület köszönetét és szeretetét. A küldöttséget az előjáróság fogja megválasztani. A titkos szavazás-kérés következtében pedig a szavazatszedő küldöttség tagjaiul megválasztottak: Gouth Soma, Pruska Izidor és Harangozó Lajos. Heimler Miksa ezután maga és tisztársai nevé-

— **Pénzüntézet jubileum.** A keszthelyi takarékpénztár a múlt hó 23-án tartotta fennállása 25 éves jubileumát. A pénzüntézet keletkezése és virágzása legfőképpen Beck Sándor érdeme, az ünnepség méltó központja tehát ő volt. Az igazgatóság lefestette arcképet az intézet számára — és ennek leleplezése volt az ünnepség első része. Azon jelen voltak a részvényesek és Keszthely közönségének színe-java. A leleplezéskor az üdvözlő beszédet Hoffmann Soma intézeti ügyész tartotta. Délután 1 órakor 150 terítékű fényes bankett volt az Amazon szálló nagy termében. Az ötödik fogásnál Beck Sándor a királyra emelt poharat; — Bogyay Máté a jubiláló igazgatót, Hoffmann Soma a vendégeket, Gaál Lőrincz és Kovács Károly a takarékpénztárt köszöntötték. Üdvözlő sürgönyöket küldöttek — a hercegprimás, gróf Festetics Tassiló, Mikos Géza kir. táblabíró, Bitta Dezső egyetemi tanár, Csígyó Pál és Nedeczky Jenő orsz. képviselő és még számosan.

— **Jelmez estély.** A vöröskereszt egyesület papai fiókja tolyó hó 25-én jelmezestélyt rendezett az egyesület cseljaira az Arany Griff dísztermében. Változatosak és izléesek voltak a jelmezek; előkelő és szépségű a közönség, — szóval egyesült az estélyen mindaz, ami csak egy sikerült mulatságnak rugója lehet. A rendezőség elén Körmendy Béla titkár, a Pápai Lapok szerkesztője állott. Gyönyörű látványt nyújtott a jelmezestélyek csoportos bevonulása, akik 9 órakor vonultak be a terembe a Rákóczy induló zenehangjai kíséretében. Csak reggel 6 órakor kezdett oszladozni a társaság. A jelmezek közt voltak a többek közt: Diana, festő, vízi nympfa, cotillon, alt Wien, havasi gyopár, bohóc, vadrózsa, jockey, továbbá bajor, cigány, virágáros, tót, cserkesz, orosz, oláh és arató leányok. — A tiszta jövedelem 162 frt, 50 kr. volt.

— **A veszprémi takarékpénztár 1894-ben.** Betétek 4.658.380 frt jelzálogkölsönök 4.585.543 frt, váltótárca 334.901 frt, értékpapírok 574.512 frt, részvény-tartaléktőkék stb. s alapok 478.825 frt. A mérleg 5.705.370 frttal, a veszteség-nyereség számla 329.324 frt. Betétkamat 183.976 frt, kölcsönök utáni kamat 302.522 1894. évi üzleteredmény 77.998 frt.

— **A keszthelyi takarékpénztár.** A keszthelyi takarékpénztár, mely folyó hó 23-án ülte meg alakulásának 25 éves évfordulóját, — amely szorgalmas és hasznos munkában töltötte el ez intézet a lefolyt negyedszázadot, oly szép ünnepet ült most s vele Keszthely város és vidékének közönsége, melynek köréből kipusztította ezen intézet az *uzsordát*. De nemzetgazdasági missiót is teljesített Keszthelyen és vidéken, mert az ingatlanok adásvevését megkönnyítette, az értékek emelkedést előmozdította, a kenyszer eladásokat sokszor megszüntette. A lefolyt 25 év alatt több mint 20.000 koronát adományozott jótékony célokra. Alakulása éveben, 1870-ben az évi összes forgalma 306.487 frt 85 kr. volt, most 1894. évben pedig 6.541.393 frt 93 kr. Az 1870. évi mérleg 1560 frt 43 kr. tiszta nyeresémet mutatott fel, az 1894. évi mérleg 13.976 frt 50 kr. tiszta nyereséggel zárattól le s míg 1870. évben 4 frt osztalék jutott egy részvényre, 1894-ben már 20 frt. 1870-ben 12000 frt befizetett részvénytőkével kezdte az üzle-

tet, ma a részvénytőke 45.000 frt, a tartalékalap 52.850 frt, a nyugdíjalap 7162 frt, a különleges tartalékalap 19.306 frt, tehát vagyona 124.318 frtra rug.

— **Grünwald tánczestély.** A Grünwald-kavéházi tánczestélyen folyó hó 2-án kicsiny de distinguált társaság adott egymásnak találkozót. Sokan maradtak távol — de ott voltak és a mulatság végéig folyton ott is maradtak a fesztetenség s a jókedv. Egy-egy tourhoz egész ostrom után juthatott csak az ember, — annyi volt a tánczos. A tapolczai kelet és nyugat legjobb tánczosai mind ott voltak. Jelen volt a Sir Rogger tapolczai nagymestere is — s így e tánczban is részesült a közönség. A vígasság tetőpontját szünóra alatt érte el — a pezsgős palaczkok durrogása közben. A jelen volt hölgyek: Frisch Lipótné, Frisch Lászlóné, dr. Löwensohn Mórné, ifj. Leszner Józselné, ifj. Leszner Mórné, dr. Piliáz Antalné, Leszner Anicza. Grünwald Henriette és Grünwald Klementin.

— **Polgári iskola.** Varpalota község Veszprém megyében, 4 osztályos polgári iskolát fog felállítani. Ingyen ad telket, részben anyagot és minden munkaerőt. Ezenkívül évenként 500 frtot. Egy öt tagú küldöttség megy a napokban a műiszterhez. A küldöttséget vagy dr. Óváry Ferencz, vagy Szabó Imre képviselők fogják vezetni.

— **A farsang végén Keszthelyen** egyik mulatság a masikat érte. Február 24-én az iparos ifjak önképzőkörre tartott felolvasással egybekötött tánczestélyt. Felolvasást tartott Lakatos Vincze főgymn. tanár. Felolvasásának tárgya: »A Balaton a népköltészetben.« Az igen szép és érdekfeszítő felolvasást nagy tetszéssel halgatták. — Február 25-én a társaskörben volt »Veterán estély«, mely szintén igen jól sikerült. Ugyanaznap este az iparosok dalköre is igen kedélyes mulatságot tartott a Gyarmaty-féle kavéház helyiségében.

— **Panasz és elégedetlenség.** Sok a panasz és nagy az elégedetlenség a szegényebb sorsuak között, hogy a hohányas terhe nem a vagyron arányában éri a polgárokat s hogy az alul igen sokan kivonják magukat. Őt napra volt kötelezve a közönség legközelebb a megjelenésre és megtörtént, hogy aki csak egy nap nem jelent meg, olyanra is mind az öt napra kivetették a napi 50-50 krajczárt. Hát nem igaztalan dolog ez? A képviselőtestületben fel kellene szólni az ilyen középkori állapot és viszátság ellen. E tárgyra még visszatérünk.

— **Börtön elöl a halálba.** Kis Antal István L-istvándi lakos, aki évekkal előbb testvérét kapával leütötte és ezért huzamosabb ideig fogva is volt, — a múlt évben verekezésben okozott súlyos testi sértést egy évi börtönre lett ítélve. A törvényszék ítéletét a kir. ítéltábla is helybenhagyta. Múlt hó 25-én volt az ítélet hirdetés. Felebbezett ugyan, de ügyének kedvező fordulatát nem remélve folyó hó 4-én az istvándi hegyen levő pinczejénél magát felakasztotta.

— **Fényképészet.** Mellini Béla fényképész néhány hetig Tapolczán tartozkodik és műtermében reggel 9 órától délután 1/2-ig felvételeket eszközöl. Hirdetését lapunk mai száma tartalmazza.

— **Engedelmeskedett.** Alekszis György; titeli szabómester, haragjában rákiáltott az inására:

— Akaszd fel magad! ilyen-amolyan . . .
Az inas fordult egyet, spárgát vasárolt az utolsó negy krajczárjával s visszatért a melléknüchelybe. Negyedóra múlva nagy zuhanás hallatszott ki, és a fiú a földön hevert, nyakán a spárga felével. Keszketve védekezett a gazdája előtt:

— Engedelmeskedtem, de a kötél . . . szintén engedelmeskedett.

IRODALOM.

— **Évkönyv. Zalavármegye és Városai.** Ezen czim alatt szerkeszteni Halis Istvan és Hoffmann Nagy-Kanizsán még a folyó évben megjelenő művet szerkeszteni és adnak ki Nagy-Kanizsán, a Milleniumra. Negyedret alakba 18-20 iv; terjedelemben és száznál több képpel fog megjelenni. Ára 3 frt lesz. Az Évkönyvben a szerkesztők be fogják mutatni Zalavármegyének, városainak, vidékeinek fejlődését, jelenlegi állapotát a kulturális, a gazdasági, az ipari és kereskedelmi, szóval a szellemi és anyagi tevékenység minden terén szövegben és képből. Ismertetni fogják az egyes városok és egyes vidékek történelmét; a közigazgatási állapotot; a tanügyet és egészségügyet; kereskedelmi, pénzügyi és forgalmi viszonyait; nevezetesebb tanintezeteit; és közölni fogják a megye kiválóbb, nevezetesebb egyeinek arcképeit és életrajzait. Minden közleményt illusztrációk kísérnek, s összesen száz vagy annál is több kép fogja díszíteni a munkát. Közlik a kir. törvényszékek, telekkönyvi hatóságok, járásbíróságok, pénzügyigazgatóság, adó-, só-, dohány raktarak tisztviselőinek, ügyvédek, tanárok, orvosok, gyógyszerészek, a közigazgatási összes tisztviselők, postaes távirtda hivatalok, pénzügyi bizottságok tisztviselőinek, körjegyzőknek, ugy a varmegyei és városi képviselőknek teljes nevsorát. Az előfizetési penzek (Legczélszerűbb postautalványon) az előfizető nevének és lakóhelyének pontos kirasával ez évi márczius hó 30-ig Hoffmann Mór tanárhoz Nagy-Kanizsára küldendők, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt a szerkesztők tájékozhassák magukat, mert a kelletlenül több példányt nem nyomtatnak. A rendkívül gazdagnak ígérkező tartalomról a következőket közöljük: A megye leírása, Zala-Egerszeg városa multjából és jelenéből. Irta: Nemeth Elek. Zalamegye tanügye és tanintezetei. (dr. Ruzsicska Kálmántól) Zalamegye jótékony célú egyletei (Zala-Egerszeg, Kanizsa, Tapolca, Keszthely, Sümeg stb.) Emlékeimből. (dr. Vlassics Gyulától) Heviz-fürdő. (Hencz Antaltól) Őstörténeti kutatások Sümeg- és Vidéken (Darnay Kálmántól) Tapolca multja és jelene. (Szigliget, Ederits, Káptalan-tóti, Csobáncz, Reri, Szócz.) Dacsanyi Izidortól; Badacsony, Szt. Györgyhegy, Csobáncz. (Dartonyi Izidortól) Egy elfeledt költőről. (Bacsanyi Janos) dr. Ernyei Istvántól, Szigliget (Pollakné-Frisch Adéltól) Zug a szelvez, háborog a Balaton. Nepdal Huber Gyulától stb. stb. Közleményeket ígertek és irnak még: Udvardy Ignacz, dr. Szigety Károly, Szalay Sándor, dr. Lóke Emil, Hevesi Sandor, Szommer Nathán, Györffy János, Tuboly Viktor, Seregely Dezső, Rozenberg Henriette, Halasz Margit, Keszler Gyula, Tóth Sandor, Roth Miksa, Spartain Pál, Pripammer Gyula, Donasz Ferencz, Körmendy Pál és mások. A közöltékből is tájékozhat az olvasóközönség az Évkönyv erdemes tartalmáról amely a vállalatot meltová teszi a támogatásra és pártfogására.

— **Tagadhatlan,** hogy a »Képes Családi Lapok« a legterjedtebb szépirodalmi lap. Már tizenhet év óta folyton a családok barátja, tanácsadója és szórakoztatója volt és marad. Elterjedését bizonyítja, hogy Magyarországon nincs kisebb vagy nagyobb helység, hová a »Képes Családi Lapok«-at ne toptiene a post, sőt a külföld sok városába,

ben lemondott és az elnöki székéből eltávozott.

Kezdetét vette ezután a szavazás. Nagy zaj és nyugtalanság között. Az előjáróság célja az volt, hogy az értekezlet által ajánlottak közül történjék a választás — de az iparhatósági biztos ennek ellenében kijelentette, hogy az alapszabályok értelmében a választás szabad, hogy a kandidálás törvényes alappal és jogerővel nem bír és hogy szavazni bárkire lehet. Az erre következett csendben kezdetét vette a szavazás. Beadott 76 szavazat amiből Wallner Károlyra 53 esett, a többi pedig megoszlott. Az eredményt Gouth Soma a gyűlésnek kihirdetvén, — az iparhatósági biztos Wallner Károlyt az ipartestület elnökéül törvényesen megválasztott elnökéül kijelenté őt az elnöki szék elfoglalására fölkérte s annak megtörténtével őt elnökül üdvözölte, amire Wallner Károly a bizalmat megköszönve kijelenté, hogy kötelességét lelkiismeretesen teljesíteni és a testület ügyét előbbre vinni komoly feladatának és céljának fogja tartani.

Ezt követőleg az 1895. évi előjáróság ezután a következőleg választott és alakított meg: Barabás Gyula, id., Csuba István, Frankl Károly, Harangozó Lajos, Heimler Miksa, Huppán Gyula, Keller Pál, Kozary Gyula, Pruska Izidor, Süle János, Szollár József, Ulriczh József, rendes, — Fogner István, Fölöp Géza, Hirsch Dávid, Kocsi József, Mayer Antal és Zsinkó István póttagok; a számvizsgáló bizottság tagjaiul pedig megválasztottak: Fliég József, Gold Dávid, Gouth Soma.

Végül Sebestyén Gábor összerátásra, kölcsönös becslésre, munkaszerelethez türelemre és kitartásra hívta föl iparostársait és a volt előjáróság nevében Heimler Miksának az elnöki lemondás óta a testület vezetéséért — a közgyűlés nevében pedig az iparhatósági biztosnak pártatlan és részrehajlás nélküli eljárásáért köszönetét nyilvánította.

A közgyűlés 7 óra tájban lelkes hangulatban ért véget.

Birtokossági gyűlés.

A mezőgazdasági és mezőrendőrségi törvény 2 §-a értelmében a nyomásos gazdálkodási rendszernek további hat évre fentartása tárgyában a tapolczai közbirtokossági közgyűlés folyó hó 4-én tartott meg a városház nagytermében. A gyűlésen a járási közigazgatási hatóság reszeről Székely Emil szolgabíró elnökölt. — A gyűlésen a birtokosok elég nagy számmal jelentek meg, de a tanúsított érdeklődés a várakozással arányban nem volt.

Székely Emil a gyűlés megnyitása és jegyzőkönyvvezetőül Árvay Lajos városi jegyző kirendelése után a közgyűlés tárgyat előadta, a közönséget a hozandó határozat fontosságára figyelmeztette és az előjáróság által a gyűlés tárgyában kibocsátott hirdetményt a jegyzőkönyvvezető által felolvastatta. Ezután, minthogy oly birtokosok, akik

birtokaikat a nyomásos rendszerből kivenni ohajtanak, nem jelentkeztek, — a szavazást elrendelte.

A szavazás a birtokosok nevének az összeírás sorrendjében történt kiküldésével az előszóval fogantatott s a szavazók nevé mellett azok birtokának terményisége is kitüntetett. Dél 12 óra után szavazók nem jelentkeztek, ennélfogva a szavazás lezárított és a szavazatok nyilvánosan össze-számítottak.

Igennel, vagyis a nyomásos gazdálkodás fentartása mellett szavazók birtokának összes tértagsága: 343 katastralis hold, — a nemmel, vagyis a nyomásos gazdálkodás megszüntetése mellett szavazók birtokának tértagsága pedig 333 katastralis hold volt. Minthogy pedig a nyomásba osztott határreszek összes tértagsága 1986 kat. holdat tesz és ennélfogva a törvény által a nyomásos gazdálkodás fentartására megkivánt kétharmad többség távolról sem lett meg: — az elnök szolgabíró határozatképpen kimondta és kihirdette, hogy a tapolczai birtokosság a nyomásos gazdálkodás fentartását nem kívánja.

Székely Emil ezután a közgyűlést lezárta.

Megemlítjük, hogy a gyűlés csendben és rendben folyt le és hogy a nyomásos gazdálkodás mellett szavazók száma csekélylyei volt több a szabad rendszer mellett szavazóknál, — nem lehet tehát szó és panasz a kisebb birtokosok elnyomásáról a keves de nagyobb birtokosok által. Az eddigi rendszer sirtatetele semmi recessust sem szült annak híveinel. Kár tehát a haladás s a reform kérdéseinel mindig a gazdálkodó közönség nem akarására, hivatkozni. A helyes, a jót, a célszerűt — azok közül is akarja a törekvő, a munkás a rendszerető rész.

A végczél: a tagosítás felé egy nagy lépést tett a szabad gazdálkodási rendszer behozatalával a gazdálkodó közönség. — E rendszer mellett a nép annak üdvös voltáról kézzelfoghatólag meggyőződhet lesz. Csak legyen — aki az iránt tenni is fog, — csak-hogy a »nem veszekedem« — ez nálunk az elüött mottó.

Hát egy helyes, egy hasznos eszmének gyakorlati kivitele mellett a küzdés, a harcizolás — veszekedés? Minő forgalom zavar! És takarója a takarodónak.

VEGYESEK.

— **Bocsánatkérés.** A február 26-iki jelmez-álarozos bálról szóló tudósításunkból a jelen voltak névsorából Ujváry Péterné urnő és Ley Róza urhölgy tévedésből kimaradtak. Sietünk részére bocsánatot. A tudósítást, hogy kellő időben a nyomdába érjen — még azon éjjel kellett megírnia. Közvetlen a bál után, Dreischritt barátunk pedig ilyenkor hasznavehetetlen. Össze van esve mint egy becsukott klack — és híjával minden rugékonyságnak, akár csak mint báli panczéling — egy bösz Sir Rogger után. Hja, az idő!...

— **Köszönet nyilvánítás.** A tapolczai kath. nőegylet tisztelt kedves és bájos tagjai — az utolsó jelző persze nem vonatkozik a tártisztviselkre. — fogadják legjobb meghajlásunkat, hogy hivatalos közlönyül nem tették meg a Balatonmelléki Lapot. Akár »csak«,

akár »is«. — Lapunk teljes függetlenségét minden irányban és mindenkivel szemben fen akarja és fen is fogja tartani. Letjogosultságot neki ez ad. És z teszi szükségessé és hézagpótlóvá. Köszönet tehát, hogy megkíméltek minket — a kosáradástól.

— **Felolvasás.** A tapolczai izr. krajezar-egylet folyó hó 16-án a Grünwald-kavéház helyiségében az egyesület javára felolvasással egybekötött táncestélyt rendez. Felolvasni fognak: Polákne Frisch Adél, dr. Löwensohn Mór és dr. Singer Bernát.

— **A pápa csornai vasut** mihelyt az idő enyhébb lesz, kezd épülni. A vállalkozó a vidéken már minden követ összevásárolt és a mérnökök számára Marczaltón a lakásokat is kibérelte.

— **Márczius 15 ike Nagy-Kanizsán.** A n.-kanizsai irodalmi és művészeti kör nemzeti ujjaszületésünk dícső és emlékezetes napján ünnepélyt rendez. Műsorozata: a szózat elénekzése; A csonka honvéd, szavallat; Márczius 15 ike, felolvasás; Nemzeti dal (Petőfi). Szavallat — és végül a Himnus elénekzése.

— **Vadnay Andor és a nép.** Folyó hó 28-án Szentesen a munkások egy küldöttséget menesztettek Vadnay Andor főispánhoz, hogy szerezzék számukra munkát, mert ők nem könnyő-adománnyal, hanem becsületes munkával akárvák kiérdemelni mindennapi kenyertüket. — A főispán szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy még az nap délután intézkedni fog. Délután 4—5 óra közt teljesen benépesült a szentesi megyeház nagy környéke munkára váró emberekkel. És nem hiába, mert öt óra tájban Kalló városi alkápitány megjelent a nép között és kijelenté a főispán megbízásából, hogy az már intézkedett részükre munkáról s hogy már másnap favágási munkába állhatnak a Kunszentmártonra vezető uton — a munkások. A rendőrkapitány e kijelentésére újból egy küldöttség ment a főispánhoz, — nem kérni most már, — de megköszönni annak jóságát és gondosságát.

— **Segélyszövetkezeti közgyűlés.** A Balatonmelléki Takarékpénztárral egyesített segélyszövetkezet a takarékpénztár helyiségében folyó hó 10-én d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A tárgysorozat s a vagyoni és forgalmi kimutatás lapunk mai számában van közzétéve a hirdetések közt.

— **Jegyzői jubileum.** A keszthelyi járás jegyzőegyesülete Matkovich Géza szántói körjegyző 25 éves jegyzői működésének évfordulóját folyó hó 14-én megünnepeli. Az ünnepség programja: istentisztelet, ünnepi szónoklat, a jegyzői körhöz tartozó községek képviselőtestületének tisztelgése, a jegyzőegyesületek küldöttségeinek tisztelgése,

valamint Amerika több helyere is jár. És mindenütt örömmel várt vendég. Mindenki feltalálja benne az izléshez és kedvehez mért elbeszélést, költeményt, regényt, divat-tudósítást, ismeretterjesztő és orvosi cikket. Előfizetési ára negyedévre 1 írt 50 kr. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Vadász-utca 14. sz. saját házában.

Vaszari Kolos életrajza. A Korrajzok című új folyóirat egyszerre négyes üzenetben adta ki a bíboros hercegprímás életrajzát. Az arcképpel és keziratmással díszített vaskos kis kötetet maga a szerkesztő Dr. Körösi László írta. Vasary Kolos az egyházpolitikai küzdelmek egyik legkiválóbb történeti alakja. Békés szelleme, fenkölt-idealizmusa, tündöklő hazafisága és fényes szónoki tehetsége becsülte tette a nevével a tróntól a kunyhóig. Életrajza valóságos kort rajz. Adatokban gazdag, feldolgozásban gondos; több érdekes aktája most jelenik meg először a nyilvánosság előtt. Öszintén ajánlhatjuk olvasóinknak. Az ünnepelt egyházfejedelem rokonszenves hangulattal megírt életrajzauak ára 1 írt 20; előfizetőknek 90 kr. A husz ívnyi kötet megrendelhető a Korrajzok kiadóhivatalában (Büpest, Andrassy-ut 25.) Kapható minden nagyobb könyvkereskedésben is.

— **A Szalay-Baroti féle Magyar Nemzet Történetéből** most jelent meg a 8-ik füzet, melyben Szent László és Kálmán királyok uralkodásának története van a szokott alaposággal megírva. E füzethez is két gyönyörű műmellékletet csatoltak a kiadók: az egyik Echter festménye után az augsburgi csatát ábrázolja, a másik Geiger rajza után azt a jelenetet, midőn Szent István elfogja Gyula vezért és családját. A szövegbe nyomott képek száma ezúttal tizennyolcz; egytől egyik vagy egykoru rajzok vagy természet után készült ábrázolatok, vagy pedig egyes nagy híru festmények reprodukciói. Így mindjárt a füzet elején találjuk Székely Bertalan híres freskóját. László király atkél a Drávan, utána következik: Svab Rudolf német király, (a merseburgi székesegyházban levő sírfödeleről.) Szt. László teherklyetartó szoba. Salamon allitolagos tornya Visegrádon. Kun Lovas. Szent László pecsetje. Szent László karcsontereklje tartója. Szent László és neje. Szent László ezüst penze. Kálmán király pecsetje. Keresztes vitez az eiső keresztes háboru idejéből. Keresztes vitezek az első keresztes háboru idejéből. Norman gyalogos vitez a XI. századból. Norman lovas vitezek a XI. századból. Zará. V. Henrik császár pecsetje. Dómos. Ismetelve figyelmeben ajánljuk e kitünő munkát minden magyar olvasónak. Ára füzetenkent 30 kr. 60—62 füzetben a mű teljes lesz.

— **»Az 1848-49-iki magyar Szabadságharcz története«** című nagymunkából most jelent meg a 30-ik füzet, amelyben Gracza György a pakozi győzelmet, továbbá Jellasits íutasat mondja el igen érdekesen. E füzethez van mellekelve az ozorai lefegyverzes kiatványa is az eredetinek megfelelő nyomtatásban. E helyütt megjegyezzük, hogy a nagy munka immár befejezéséhez közeledik, s a 40—42-ik füzetrel minden körülmények közt véget ér. A füzet képei a következők:

Abencourt Károly huszárszázados. — (a vértanu 1848-iki arcképe.) A zalanai vértüzdő 1848. november 13-an. A szamosújvári ütközet 1848. november 13-an. — (Eredetije a bécsi csász. udv. könyvtarban.) Schlick bevonulása Kassára a budaméri ütközet után 1848. decz. 11-en. Csata Aradnál 1848. decz. 14. A mosonyi ütközett 1848. decz. 18-an. A nagy-szombati csata 1848. decz. 16-an. Windischgrätz herceg bevonulása Pozsonyba, 1848. decz. 16-an. Az 1848-iki Armeo Bulliten által kiadott egykoru kép. A moóri ütközet 1848. decz. 30-an. A Zentai halottfej koszoryu. A debreczeni ref. nagytemplom.

ELADÓ.

Tapolczán Főut 467. számu, Vajda örökösök tulajdonát képező volt (Dékmár-féle ház,) mely

4 lakosztályból, istálló és melléképületekből áll.

Eladási feltételek

özv. Vajda Jánosnénál

megtekinthetők.

FÉNYKÉPÉSZET.

Vagyok bátor a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy több helyről történt felszólítás folytán úgy a vidéki, mint a helybeli igényeknek megfelelni óhajtván Taapolczán néhány hetet eltölteni, elhatároztam;

A midőn kérném ez elhatározásom szíves tudomásul vételét; bátor vagyok megjegyezni; hogy

FÉNYKÉPÉSZETI

MŰTERMEMET

a mai kor követelményeinek megfelelőleg rendeztem be.

Főlvételek bármily időben; reggeli 9. órától; délután fél 6 óráig eszközöltetnek; s a legkissebb nagyságtól, egész életnagyságig terjednek

Készülnek műtermemben chromó-, piatin, aquarel és porcelán égetésű képek, úgy papírra, mint selyemre; melyeknek művészies kiviteléert kezesseget vállalok.

Miután a főlvételek egy másod perczig tartanak, a legnyughatlanabb gyermek is fölvehető.

Az árak lehetőleg olcsón s. ámitatnak.

Magamat a m. t. közönség becses pátfogásába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel **Mellini Béla** fényképész.

Bővebbet a jelentések.

MEGHIVÓ.

A „Balatonmelléki takarékpénztárral egyesített segélyszövetkezet“ f. 1895. évi márczius hó 10-én d. u. 2 órakor a takarékpénztár helyiség termeiben

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre az intézet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tapoleza, 1895. február hó 9-én.

Takács Jenő

elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1) a jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő tagnak kiküldése, 2) az igazgatósági jelentés és a zárszámadások előterjesztése valamint a mérleg megállapítása, 3) a felügyelő bizottság jelentése s ennek véleményezése alapján a felmentvény érdemében hozandó határozat, 4) az igazgatósági javaslat az első osztályzatnál 12 heti részlet fizetésének beszüntetése tárgyában, 5) netáni egyéb indítványok tárgyalása az alapszabályok 27. §. értelmében.

Tapoleza, 1895. február hó 9-én.

Az igazgatóság.

A zárszámadások és jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Mérleg-számla 1894. évi december hó 31-én

Vagyon	I. osztályzat	II. osztályzat	Teher	I. osztályzat.	II. osztályzat.
Pénztár állomány 1894. decz. 31-én	2026	40, 483	43.	Heti törzsbetétek	109466 57676
Kötelezvények	73391	77100		Alakulási díj — tartaléktőke	900 589
Butor és felszerelés	94	29, 106	16.	I. osztályzattól elhelyezett kölcsön	16800
Balatonmelléki takarékpénztárnál	35700			1890., 91. és 92. évi nyereménytőke —	8655 93
Peri előleg		7	27.	adók leltésével — 1893. évi nyeremőke	3448 18 457 51.
Hátralékos kamat	277	55 375	21.	1894. évi nyeremőke mint 1894.	5853 82 2565 98.
" intő díj	34	69 11	43.	évi nyereség	
II. osztályzatnál elhelyezve	16800				
	128323	93 78088	50.		128323 9 78088 50.

Az I. osztályzati részletek száma 1595; II. osztályzati részletek száma 1154. Összes részlet 2749 drb.

Tapoleza, 1894. évi december hó 31-én.

Dávid János pénztáros.

Frisch Lipót igazgató.

Téts Károly főkönyvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk s azt a fő és segédkönyvekkel összehasonlítva, — teljesen helyesnek találtuk.

Tapoleza, 1895. évi február hó 23-án.

Weltner Adolf fel. biz. tag.

Skublics Gyula fel. biz. elnök.

Glazer Sándor fel. biz. tag.

Nyereség és veszteség számla 1894-ik évről.

Tartozik	I. osztzat	II. osztzat.	Követel	I. osztzat	II. osztzat.
Butor és felszerelés — leírás számlának	94	28 53	09.	Intődíj	számlától 159 05 105 18.
Irodai költség	"	47 77	47 74.	Kamat	" 4261 17 3845 15.
Beszédési jutalék	"	15 60	7 28.	Kezelési díj	" 687 59 636 25.
Különféle költség	"	19 51	18 99.	Késedelmi kamat	" 25 93 14 43.
Tiszti illetmények	"	630	630	Nyomatvány	" 4 20 6 90.
Szolga fizetés	"	60	60	Átiratási díj	" 3 3
Lakbér	"	75	75	Takarékpénztári megtérítés	" 568 34 89 88.
I. osztályzat kamata	"		1190 70.	II. osztályzati kamat	" 1190 70
Napibiztosi díjak	"	104	52		
1894. évi nyereség		5853 82	2565 99.		
		6899 98	4700 79.		6899 98 4700 79.

Tapoleza, 1894. évi december hó 31-én.

Dávid János pénztáros.

Frisch Lipót igazgató.

Téts Károly főkönyvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk s azt a fő és segédkönyvekkel összehasonlítva, — helyesnek találtuk.

Tapoleza, 1895. évi február hó 23-án.

Weltner Adolf fel. biz. tag.

Skublics Gyula fel. biz. elnök.

Glazer Sándor fel. biz. tag.